

ta u času ostvarenja (tj. kad se njome govori i piše) ne ostvaruje se *subjektivno* kao varijanta nego kao jezik, bez obzira na *objektivno* zajedničko ishodište i jedinstvenu bazu. Varijanta dakle u času svoje realizacije vrši funkciju jezika, vlada se kao jezik. Otuda i zahtjev da se po principu funkcionalnosti *pravno* i ravnopravno obje varijante tretiraju kao jezici.« A dr Krunoslav Pra-

njić: »S aspekta političko-pravno-ustavnoga ono što lingvistički nazivljemo varijantama jednoga te istog jezika po osnovici – *mora imati status (dva) jezika.*«

Tko to pravo shvati i kome ravnopravnost naših naroda nije fraza, taj u jezičnoj politici neće tapkati u jalovom krugu niti će ići nazad, prema odbačenom unitarizmu.

Stjepan Babić

VIJESTI

X KONGRES MEĐUNARODNE FEDERACIJE PROFESORA STRANIH JEZIKA (FIPLV) U ZAGREBU

Od 5. do 9. travnja ove godine održavao se u Zagrebu jubilarni deseti kongres FIPLV kojemu je prisustvovalo oko 900 profesora stranih jezika i književnosti iz cijelog svijeta. Glavna tema kongresa bila je »Aktivne metode i moderna pomagala u nastavi stranih jezika«, a rad se odvijao u plenarnim sastancima i sekcijama. Pored šest plenarnih predavanja i šest uvodnih predavanja u sekcijama održan je velik broj predavanja, referata, scopćenja i demonstracija u sekcijama koje su radile i u grupama prema nivou nastave i prema jezicima.

Glavno i uvodno predavanje kongresa održao je profesor Harvardskog sveučilišta Einar Haugen. Pod naslovom »Bilingvizam kao problem društva i pojedinca« prof. Haugen je iznio neka osnovna pitanja koja zadiru u problem nastave jezika. Vrlo duga, interesantna i korisna diskusija u kojoj je prof. Haugen odgovarao na mnoga pitanja odvijala se u trećoj sekciji čija je glavna tema bila »Nastava stranih jezika u dvojezičnoj sredini.«

Na ostalim plenarnim predavanjima raspravljalo se o nekim aktualnim pitanjima nastave stranih jezika u svijetu: 1) Programirana jezična nastava i kibernetički model (Dr Ludwik Zabrocki, profesor sveučilišta u Poznanju); 2) Gramatika u nastavi jezika (o psihološkom modelu gramatike govorio je profesor Renzo Titone iz Rima, a o ulozi gramatike u početnoj nastavi jezika E. M.

Stjepanova iz Moskve); 3) Moderne metode i nastavna pomagala (O odnosu direktne metode i audio-vizualnih metoda govorio je Denis Girard iz Pariza, a o sredstvima i aktivnosti u nastavi dr W. R. Lee iz Londona).

Neka od plenarnih predavanja predstavljala su i uvod u rad pojedinih sekcija i služila su i kao osnova za diskusiju u sekcijama. Predavanje prof. Girarda i Zabrockog dopunila su rad dviju sekcija: prve sekcije koja je obrađivala pitanja iz područja audio-vizualnih pomagala, radija i televizije i druge sekcije koja se bavila programiranom nastavom. Četvrta je sekcija bila osobito aktivna raspravljajući o ulozi književnosti i civilizacije u nastavi stranih jezika. Peta je sekcija pod naslovom »Tehnički jezik« okupila nastavnike stranih jezika na stručnim i tehničkim školama i fakultetima da raspravljaju o problemima koji se javljaju u nastavi tehničkog jezika. Šesta je sekcija uvela jedno mlade područje koje može mnogo unaprijediti nastavu stranih jezika: kontrastivne studije, unutar kojih se pomoću kontrastivne analize stranog i materinskog jezika mogu dobiti novi i prikladniji pedagoški materijali za nastavu stranih jezika.

Rezultati velikog broja predavanja i referata, demonstracija i diskusija iznijeti su u zaključcima i preporukama koje je svaka sekcija podnijela kongresu i koji su primljeni na zaključnom plenarnom sastanku kongresa. Ti zaključci i većina predavanja i referata objavit će se u dva izdanja (oba u redakciji pisca ove bilješke): jedno međunarodno na stranim jezicima nešto skraćeno, koje će izdati Oxford University Press u Londonu, a

drugo jugoslavensko potpuno izdanje u hrvatskosrpskom prijevodu koje će se štampati u Zagrebu.

Smatramo da će bogatstvo ideja, iskustava i sugestija koje je izneseno na kongresu, a štampat će se u tim publikacijama za upotrebu profesora stranih jezika, poslužiti za unapređenje nastave stranih jezika i kadrova koji je vrše. To je jedan od zadataka Međunarodne federacije i jedan od glavnih ciljeva kongresa koji je održan u Zagrebu.

R. Filipović

ŠESTI MEĐUNARODNI KONGRES SLAVISTA U PRAGU

Ove je godine održan u Pragu važan slavistički skup – VI međunarodni kongres slavista (od 7. do 13. kolovoza). Na njemu je sudjelovalo oko 1500 slavista iz 25 evropskih i izvanevropskih zemalja. Jugoslavenskih je slavista bilo osamdesetak.

Rad Kongresa odvijao se u šest sekcija u kojima je podneseno preko pet stotina referata i saopćenja. Pripreme i organizaciju slavista iz SR Hrvatske provelo je Hrvatsko filološko društvo. Ono je – uz materijalnu pomoć Savjeta za naučni rad SRH i Filozofskog fakulteta u Zagrebu – objavilo kongresne referate i saopćenja hrvatskih slavista u 10. svesku »Radova Zavoda za slavensku filologiju«. (Neki su referenti objavili svoje priloge u drugim publikacijama.)

S referatom iz *jezične problematike* nastupili su iz Hrvatske ovi delegati:

D. Brozović: Tipovi dvojnih i višestrukih odnosa među slavenskim standardnim jezicima

Lj. Jonke: Razvoj hrvatskoga književnog jezika u 20. stoljeću

M. Moguš: O novoj akcenatskoj klasifikaciji u hrvatskosrpskoj dijalektologiji

Z. Vince: Filološke škole 19. stoljeća u razvoju hrvatskoga književnoga jezika

J. Vončina: Ozaljski jezično-književni krug

J. Vrana: Praški glagoljski odlomci kao svjedok neprekidne ćirilometodske tradicije u Češkoj do kraja XI stoljeća.

S područja *književnosti* (umjetničke i narodne) podnijeli su referate:

J. Badalić: O odrazu i utjecaju u književnom stvaralaštvu

M. Bošković-Stulli: Narodna predaja-Volksage – kamen spoticanja u podjeli vrsta usmene proze

T. Čubelić: Kategorije usmenosti i pisanosti kao primarni i konstitutivni principi u književnim realizacijama

A. Flaker: Osebujnost hrvatskog književno-povijesnog procesa XIX stoljeća

I. Frangeš: Silvije Strahimir Kranjčević – jedno poglavlje iz evropske astralne lirike XIX stoljeća

A. Franić: Pristup problemu autohtonosti ekspresionizma u hrvatskoj književnosti

N. Ivanišin: Hrvatska moderna na Jadranu

N. Kolumbić: Srednjovjekovna pasionska poezija kod slavenskih naroda

N. Košutić-Brozović: O specifičnostima simbolizma u hrvatskoj književnosti

Z. Malić: Oblikovanje poljske avangardne proze

F. Petrić: Sta si pojma »moderno« in »napredno« v književnosti nasprotna?

M. Sertić: Geneza balade u narodnoj i pisanoj književnosti.

(Neki najavljeni referenti nisu zbog spriječenosti prisustvovali Kongresu, pa ih zato nema u popisu.)

Ako se tim referatima dodaju i oni iz drugih naših republika (o čemu će vjerojatno izvijestiti glasila ostalih republičkih društava), vidi se da je znanstveni prilog jugoslavenskih slavista na Praškom kongresu bio znatan. Takav uspjeh ujedno obavezuje i Jugoslavenski komitet slavista u Beogradu da za idući kongres u Varšavi pravovremeno angažira sva slavistička društva u zemlji na koordiniranoj akciji. Improvizacija i rad bez plana na brzu ruku ne donose nikad plodova. Da je izvršen zaključak Nacionalnog komiteta slavista u Beogradu iz g. 1966, svi bi jugoslavenski referati jezične problematike bili objavljeni u jednoj knjizi, a referati književne problematike u drugoj. Na žalost, potrebna sredstva odobrena su bila prekasno, 1968.

M. M.